

Onveiligheidsgevoelens zijn in belangrijke mate het gevolg van jongerenoverlast, overdreven snelheid en een negatieve houding ten aanzien van allochtonen. Dat blijkt uit onderzoek op basis van de Veiligheidsscan, een nieuw instrument om de veiligheid en leefbaarheid van gemeenten en politiezones in kaart te brengen.

Vooraf het beeld dat mensen hebben van jongeren en allochtonen bepaalt of ze zich in hun eigen buurt of gemeente al dan niet onveilig voelen. Dat leert een face-to-face-enquête die in tien Limburgse politiezones aan de hand van de Veiligheidsscan werd afgenomen bij in totaal 4.622 respondenten. Naarmate inwoners zich het voorbije jaar vaker hebben gestoord aan rondhangende jongeren, drugoverlast en geluidsoverlast van het uitgaansleven voelen ze zich onveilig in hun eigen woonbuurt. Een negatieve houding tegenover allochtonen zorgt ervoor dat mensen zich minder op hun gemak voelen. Verrassend is wel dat slachtoffercijfers aangeven dat allochtonen meer risico's lopen om slachtoffer te worden van misdrijven dan autochtonen.

Een opvallende vaststelling is ook dat overdreven snelheid burgers bang maakt. "De verkeersproblematiek heeft een sterkere impact op het onveiligheidsgevoel dan we dachten," zegt *Bertie Hamaekers*, korpschef van de politiezone Beringen-Ham-Tessenderlo. Maar liefst 80% van de respondenten zegt dat er het voorbije jaar, naar eigen aanvoelen, te snel gereden werd in de buurt waar ze wonen. Meer dan 40% zegt dat dit dikwijls tot zeer dikwijls gebeurde. Naast overdreven snelheid zijn ook zwerfvuil en hondenpoep een bron van ergernis. Een kleine 60% van de respondenten heeft zich het voorbije jaar gestoord aan zwerfvuil. Aan hondenpoep op straten en pleinen heeft een goede 40% zich geërgd.

"De bedoeling van dit initiatief is om verder te kijken dan onveiligheid in de enge zin van het woord," zegt *Guido Beysberger*, coördinator van het project in de politiezone Noordoost-Limburg. "Veiligheid en leefbaarheid hangen nauw samen en elke partner heeft z'n rol te spelen: de politie, maar ook de gemeenten en

Jongeren, allochtonen en verkeer maken ons bang

de burgers zelf. In het kader van het gemeenschapsgerichte politiemodel proberen we niet alleen te luisteren naar onze inwoners, maar ook actief met hen samen te werken. Het stemt ons tevreden dat we in elk van de vier gemeenten van onze zone kandidaten gevonden hebben om een opleiding tot enquêteur te volgen en op pad te gaan."

Dat de burgers de inspanningen van de politie appreciëren, blijkt ook uit de resultaten. Over de werking van de politie zijn relatief weinig klachten te horen, al is het heel wat korpschefs wel opgevallen dat de bevolking een actievere communicatiepolitiek verwacht. "In onze zone zijn we daar volop mee bezig," benadrukt *Hamaekers*. "We hebben al een opendeurdag georganiseerd en proberen met een nieuwe website en een politiekraant proactief informatie te verstrekken. Verder willen we de wijkagent beter bekend maken bij de bewoners van de verschillende wijken."

Ter voorbereiding van de zonale veiligheidsplannen voor de periode 2009-2012 organiseren acht politiezones – in totaal achttien gemeentebesturen – samen met het Limburgse provinciebestuur en de Universiteit Hasselt een nieuwe bevraging. "We beschikken nu over een nulmeting, maar het is belangrijk om op regelmatige tijdstippen te meten of de perceptie en de verwachtingen van de burgers veranderen," zegt *Hamaekers*. "Op basis van die informatie kunnen we dan op beleidsniveau bijsturen."

"In de toekomst willen we nog sterker het aspect leefbaarheid uitdiepen in de enquête en de link leggen naar het sociaal beleid," blikt *Beysberger* vooruit. "De politie kan niet voor alle problemen zelf

een oplossing leveren, maar moet steun zoeken bij de schepenen van mobiliteit, welzijn, jeugd en sociale zaken. We willen opschuiven naar een maatschappelijk veiligheidsbeleid." Dat dit geen overbodige luxe is, bewijzen de resultaten van de eerste Veiligheidsscan duidelijk. Onveiligheidsgevoelens zijn niet alleen oncomfortabel voor de individuele burgers, maar tasten ook het vertrouwen in de politie en het gemeentebestuur aan.

tekst | **Maarten Van Craen**

Meer info:
M. Van Craen en J. Ackaert | **De veiligheids-scan. Instrument voor een lokaal veiligheids- en leefbaarheidsbeleid** | Maklu, 2006. ISBN 90 4660 029 7.